

Non scholae **Sed Vitae** discimus

Vereniging Vrienden Seniorenacademie HOVO Brabant

Maandbrief februari 2026 <https://www.sedvitae.nl>

Van het bestuur

Op donderdag 12 maart is de jaarlijkse Algemene Ledenvergadering (ALV) in de Filharmonie in Tilburg. Inloop vanaf 13.30. Een belangrijke bijeenkomst voor alle leden van onze vereniging om met elkaar in gesprek te gaan over zaken die belangrijk zijn voor Sed Vitae.

We zullen terugblikken op het voorafgaande jaar, vooruitkijken naar het lopende jaar en naar 2027 waarin we ons vijfde lustrum gaan vieren. Uiteraard is er ook aandacht voor de financiële verantwoording over 2025 van de vereniging. Tevens zullen er voorstellen worden gedaan door het bestuur voor de besteding van het surplus. Daarnaast zullen de leden van de Commissie Studiefonds verslag doen van het afgelopen jaar. Ook de Commissie Activiteiten zal ons nader informeren over de vele werkzaamheden.

Na afloop is er een gezellig samenzijn met een drankje en een hapje en met muzikale omlijsting.

Een leuke gelegenheid om elkaar te ontmoeten en onze bevindingen te delen over ons lidmaatschap van Sed Vitae. De uitnodiging met de volledige agenda wordt half februari toegestuurd.

Per 1 januari is Mariëtta d 'Arnaud gestopt met haar werkzaamheden voor de Ledenadministratie. Karin Geutjes blijft voor dit werk beschikbaar. Meer dan 10 jaar heeft Mariëtta met hart en ziel zich ingezet om deze belangrijke taak uit te voeren. Het bestuur is haar hier zeer erkentelijk voor en bedankt haar voor haar tijd en aandacht voor de ledenadministratie gedurende vele jaren.

Marie Louise Reijn, secretaris

Commissie Activiteiten

Februari: Museum Jan Cunen in Oss

Donderdag 19 februari plannen we om **14:00 uur** een excursie naar **Museum Jan Cunen in Oss**. Expositie Willem van Konijnenburg: *Vanuit Chaos*. Permanente collectie: *Villa Curiosa*, over de geschiedenis van Oss.

Deelnemersprijs:

€ 15,--. Dit is *inclusief* koffie- of theevarianten met gebak en rondleiding met een gids.

Exclusief entree (museumkaart, Rembrandtkaart & ICO en Vriendenloterijkaart gratis) en eventuele nazit.

NB: dit aanbod is nog onder voorbehoud; de definitieve uitnodiging volgt binnenkort.

Maart: natuurlezing, Tilburg

Dinsdag, 24 maart zal **Frans Kapteins** een lezing houden in het **Natuurmuseum in Tilburg**. Het gaat om een activiteit van een halve dag. Of dat 's ochtends of 's middags zal zijn en wat het precieze thema is, moeten we nog met hem afspreken. In een volgende nieuwsbrief kunnen we meer details geven.

April: Rotterdam

Bezoek aan Rotterdam met o.a. een rondleiding in het nieuwe *museum Feniks*. De rest van het programma is nog onbekend. In één van de volgende maandbrieven kunnen we daarover meer vertellen.

Mei: Fort Altena in Werkendam en bezoek aan Woudrichem

In **mei** brengen we een bezoek met rondleiding aan **Fort Altena**, een onderdeel van de Hollandse Waterlinie, die op de UNESCO werelderfgoedlijst staat. Ook gaan we op verkenning in het aantrekkelijke stadje **Woudrichem**. U krijgt tijdig informatie en een uitnodiging hiervoor.

Meer info: francis.huisman@wxs.nl

Verslag van het bezoek aan Brussel 10 december 2025

Tentoonstelling Goya en het Stadhuis

Op woensdag 10 december 2025 vertrok onze bus ruim op tijd van station Universiteit Tilburg met 32 deelnemers naar Brussel. Onderweg pikten we nog 10 mensen op bij de carpoolplaats in Ulvenhout.

Zo voorspoedig als we op weg gingen, zo moeizaam verliep de rit: vanaf Antwerpen kwamen we in files terecht en in de stad Brussel in omleidingen. Ook konden we helaas niet vlak bij ons koffietentje afgezet worden. Dat werd een kwartier lopen. Ondanks ons tijdige vertrek liepen we dus meteen al drie kwartier achter op ons tijdschema.

We waren dan ook echt toe aan de koffie met appeltaart bij The New Break. Gelukkig bevindt museum BOZAR zich recht tegenover 'The New Break'.

Onze drie gidsen stonden geduldig op ons te wachten bij de meetingpoint in het museum. De rondleiding kon een half uur later beginnen. Elk van de gidsen bleek zeer deskundig en vertelde veel over Goya, zijn leven en zijn keuze van onderwerpen.

De tentoonstelling was onderdeel van **Europalia**, een tweejaarlijks evenement, gewijd aan een ander Europees land dan België. De titel luidde: **Luz y sombra. Goya and Spanish Realism**. Een toepasselijke titel, want Francisco de Goya y Lucientes (1746-1828) schipperde tussen licht en donker, tussen de idealen van de Verlichting en de duistere kanten van de romantiek. Hij verzette zich tegen waanideeën, tegen machtsmisbruik en de 'grillen' van de mens (zie zijn etsen *Caprichios*). Zijn beelden van heksen, kannibalen en beulen, van executies en afgehakte ledematen stemmen nog altijd ongemakkelijk. Daarin kiest hij voor de rede, Verlichting.

De slaap van de rede baart monsters, zo heet het bijschrift bij een van Goya's bekendste etsen. De kunstenaar is al werkend in slaap gevallen. Aan zijn voeten ligt een luipaard, boven hem spreiden nachtdieren de vleugels. Het is niet helemaal duidelijk waar de droom begint en de realiteit eindigt. Aan het slot van 'de eeuw van de rede' daalde hij diep af in de duistere krochten van de mens, en dus ook van zichzelf. Dat is eerder een romantische insteek.

Afkomstig uit de lage adel interesseerde Goya zich voor volkskunst en was hij maatschappelijk geëngageerd.

Bovendien was het eind achttiende eeuw in de mode voor de adel om zich in folkloristische kleding te hullen. Die tendens is vergelijkbaar met die in Frankrijk onder invloed van Rousseau. Goya schildert dus ook bijvoorbeeld kermistaferelen en adellijke lieden in klederdracht.

We kregen een goed overzicht van het werk van Goya, die in verschillende disciplines werkte: schilderijen, etsen, tekeningen. En soms maakten we een uitstapje naar andere Spaanse schilders met verwante thema's zoals Velazques of Picasso.

We boften volgens onze gidsen, omdat het heel rustig was in het museum. Daardoor konden zij ook veel vertellen over

Goya, zijn tijd en zijn betekenis. De rondleiding zou een uur duren, maar liep uit tot bijna twee uur, vooral dankzij het enthousiasme en de deskundigheid van onze gidsen.

Van de geplande vrije tijd bleef niet veel over. Wel konden we op ons gemak naar de Grote Markt lopen, waar al een echte kerstsfeer hing. Er stond een enorme versierde kerstboom, er was een kerststal ingericht, er waren kraampjes met kerstspullen en er liepen veel mensen!

Iedereen was op tijd op de binnenplaats van **het Stadhuis** voor een rondleiding door dit flamboyante gotische gebouw. Het werd opgericht door de Bourgondische heersers uit de veertiende en vijftiende eeuw. Het staat op de werelderfgoedlijst van de Unesco als onderdeel van de hele Grote Markt. Het Belfort staat niet in het midden van het gebouw. De rechtervleugel is later aangebouwd en kon vanwege het stratenplan niet even groot worden als de linker. De toren is bijna 100 meter hoog. Hij mocht niet hoger worden dan die van de kerk, vandaar 96 meter.

In 1695 werd het stadhuis ernstig beschadigd bij het bombardement op Brussel door Franse troepen. Het gebouw werd in brand geschoten. De kunstwerken en archieven die er waren ondergebracht, gingen verloren (onder meer de gerechtigheidsstaferelen van Rogier van der Weyden en de wandtapijten die er verkocht werden). Ook de houten dakconstructie vatte vlam; alleen de muren en toren stonden nog overeind. De Franse overheersing zorgde er ook voor dat de grootste collectie wandtapijten in het kasteel in Krakow te zien is. Napoleon schonk namelijk 165 exemplaren aan zijn Poolse maîtresse.

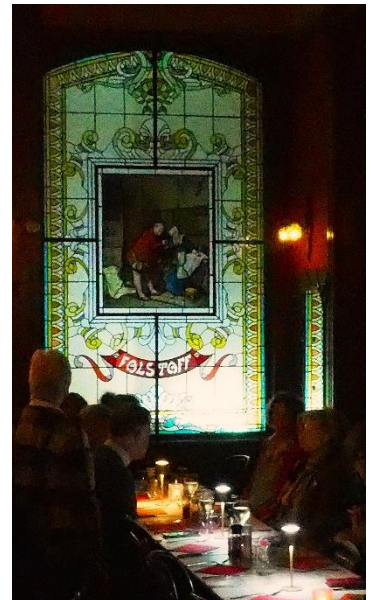
We kregen een rondleiding door vele grote, mooie zalen, zoals de trouwzaal en de raadzaal. Ook al wordt daar nu niet meer vergaderd. Dat gebeurt sinds 2022 in een nieuw modern gebouw.

De gids wist heel veel te vertellen over het gebouw, de geschiedenis, de schilderijen, de wandtapijten en de wapens van de Brabantse adel. Door zijn enthousiasme en de deskundigheid en zijn smeulige anekdotes vloog de tijd voorbij. Ook deze rondleiding duurde ruim anderhalf uur in plaats van de afgesproken tijd van een uur.

Toen we na vijf uur buiten kwamen, was het donker. Maar de hele Grote Markt werd verlicht in een lichtshow met verschillende bewegende kleuren: rood, blauw, groen, geel, wit. Dat was een onverwacht cadeautje.

In restaurant 'The Falstaff' zaten we in het achterste deel van het restaurant, waar we goed zicht hadden op het glas-in-lood in Jugendstil in de wanden en het plafond. De terugreis verliep voorspoedig zodat we toch weinig later dan de geplande tijd terug waren in Ulvenhout en Tilburg.

We konden terugkijken op een geslaagde dag.

Tekst:
Janine Roeffen

Foto's:
Alphons Raaijmakers

Overzicht data

Donderdag 19 februari	Museum Jan Cunen in Oss
Donderdag 12 maart	Algemene Leden Vergadering (ALV) in Tilburg Inloop 13.30
Dinsdag 24 Maart	Natuurlezing door Frans Kapteins in Tilburg
April	Rotterdam, o.a. museum Feniks
Mei	Fort Altena in Werkendam en bezoek Woudrichem

Leden met taken voor Sed Vitae

Ledenadministratie Karin Geutjes	ledenadministratie@sedvitae.nl	• 06-50270351
Voorzitter Henk Doff	voorzitter@sedvitae.nl	• 06-83161835
Penningmeester Wald Verbeij	penningmeester@sedvitae.nl	• 0653577172
Secretaris Marie Louise Reijn	secretaris@sedvitae.nl	• 06-28921857
Commissie Activiteiten Francis Huisman	francis.huisman@wxs.nl	• 06-22339042
Commissie Publicaties Website Karin Geutjes	webmaster@sedvitae.nl	• 06-19680691
Maandbrief Marie Louise Reijn	marielouisereijn@kpnmail.nl	• 06-28921857
St. Studiefonds Peter van den Oetelaar	petervdoetelaar@home.nl	• 073-6414879

